

Matlamat capai pendigitalan lestari perlu babit semua pihak

Kelestarian pendigitalan di negara ini perlu diberikan perhatian untuk meningkatkan kehidupan berkualiti menerusi perancangan dan pelaksanaan berjiwa berinovasi kepada rakyat.

Ia memerlukan dorongan tinggi kerajaan dalam bentuk sokongan polisi, moral dan bantuan dana untuk memastikan kemampunan pendigitalan lestari.

Realitinya, Malaysia dipandang sebagai bakal peneraju kepada pendigitalan negara ASEAN pada Mesyuarat Menteri-Menteri Digital ASEAN dipengerusikan Perdana Menteri, Tan Sri Muhyiddin Yassin.

Namun, hasrat itu hanya akan tercapai melalui strategi mampan ke arah pendigitalan seperti ekonomi dan sosial lebih berkualiti.

Pandemik COVID-19 mempercepatkan lagi proses pendigitalan di negara ini, terutama dari segi ekonomi, pendidikan, kesihatan dan komunikasi.

Malaysia boleh mengambil contoh seperti China yang lebih maju aspek pendigitalan. Di negara itu, syarikat e-dagang seperti Alibaba menunjukkan bagaimana sesuatu perdagangan dapat dipermudahkan menerusi pendigitalan ekonomi dengan perkhidmatan cekap dan prihatin pelanggan.

Bagaimanapun, pendigitalan di negara ini belum boleh dibanggakan seki-

ranya ia tidak difahami dalam konteks manfaat kepada masyarakat tempatan.

Justeru, antara ciri penting pendigitalan ialah pendidikan. Pelbagai cara produktif perlu dilaksanakan untuk mencapai matlamat pendigitalan seperti pendidikan sepanjang hayat.

Inisiatif MYDevice di bawah kerangka MyDIGITAL dan Rangka Tindakan Ekonomi Digital Malaysia akan diperkenal untuk memastikan semua pelajar mendapat akses peranti digital bagi tujuan pembelajaran menjelang 2025.

Agensi berkaitan perlu menunjukkan contoh dalam proses pendigitalan ini. Antara projek penting ialah m-government, iaitu pelaksanaan platform digital kerajaan menerusi teknologi mudah alih.

Contohnya, proses pendigitalan tanpa penggunaan kertas oleh agensi kerajaan seperti Institut Jantung Negara (IJN) menuju sifar kertas dan mengambil kira kempen seperti ke arah zero karbon serta menggunakan tenaga bersih seperti tenaga solar sebagai penjana elektrik.

Justeru, pendigitalan lestari dapat dilaksanakan menerusi enam cadangan. Pertama, mendidik pelbagai masyarakat secara inklusif daripada pendidikan awal hingga warga emas sebagai komuniti celik teknologi maklumat.

Pelbagai penyampaian kreatif bahkan kelas Literasi Teknologi Maklumat boleh dilaksanakan secara mudah alih menerusi perpustakaan bergerak di luar bandar.

Semua golongan, termasuk miskin mampu mendapatkan ilmu teknologi maklumat untuk mempertingkatkan

kualiti kehidupan mereka.

Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM) dengan kerjasama Perbadanan Ekonomi Digital Malaysia (MDEC) dan Unit Pemodenan Tadbiran dan Perancangan Pengurusan Malaysia (MAMPU) dapat menyediakan kandungan bahan digital untuk mendidik masyarakat supaya celik teknologi maklumat.

Pihak berkenaan juga perlu membekalkan kepakaran bersesuaian kepada masyarakat supaya terus berinovasi dan kreatif seperti kelas usahawan ditawarkan MDEC secara dalam talian untuk melahirkan usahawan digital inovatif.

Kedua, memampankan kerajaan sebagai teras utama untuk pelaksanaan proses pendigitalan di pelbagai kementerian dan jabatan.

Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi (MOSTI) dan MAMPU boleh menyediakan infrastruktur dan platform digital bagi kegunaan jabatan kerajaan.

Ketiga, melestarikan peningkatan kualiti hidup masyarakat menerusi pendigitalan termasuk penyediaan infrastruktur internet dan perkakasan kepada pelajar serta pembukaan lebih banyak pusat internet desa.

Revolusi Industri 4.0 (IR4.0) perlu digiatkan ke arah Society 5.0. Ini memastikan Malaysia bukan sahaja mempunyai infrastruktur komunikasi 5G, kepintaran buatan (AI), internet benda (IoT), data sains dan blok rantai untuk meningkatkan kualiti kehidupan rakyat.

Keempat, mempromosikan aktiviti

pendigitalan kepada sektor ekonomi termasuk kepada rakyat, perusahaan kecil dan sederhana (PKS) sebagai budaya baharu perniagaan dalam talian serta menjimatkan kos.

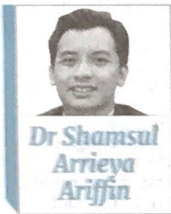
Jual beli hasil pertanian dan perikanan juga dapat dilaksanakan dengan mudah menerusi dalam talian. Industri kreatif juga dapat dilaksanakan secara digital menerusi persembahan dan pertunjukan kreatif atau pameran muzium digital.

Kelima, kempen mendorong pengguna platform digital supaya bersikap bijak dalam memanfaatkan platform digital dan melindungi diri daripada ancaman siber serta berita palsu, termasuk dalam kalangan kanak-kanak serta warga emas.

Keenam, membabitkan komuniti secara inklusif terhadap perancangan sesuatu pendigitalan dan pembangunan polisi berkaitan. Ini memberi peluang kepada masyarakat untuk terbabit sama dalam perbincangan pembangunan pendigitalan dan rekabentuk sesuai mengikut acuan tempatan.

Realitinya, pendigitalan negara perlu menggabungkan pembabitkan semua pihak dengan keprihatinan kerajaan berserta empati kepada rakyat. Ini menjadikan strategi pendigitalan bersifat proaktif untuk merapatkan jurang digital.

Penulis adalah Profesor Madya Jabatan Komputeran Fakulti Seni, Komputeran dan Industri Kreatif, Universiti Pendidikan Sultan Idris (UPSI)

**Dr Shamsul
Arrieya
Ariffin**